

10. YUNUS SÛRESİ

Mekke döneminin sonlarında, İsrâ s ûresinin hemen ardından indirilmiştir. Adını, Yûnus Peygamberin ilginç kıssasının anlatıldığı doksan sekizinci ayetten almıştır. 109 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb'imın adıyla, O'nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O'nun adına okuyor, söylüyorum:

1. Elif, Lâm, Râ. Dinle, ey insanoğlu! Elif, Lâm, Râ gibi, senin pek iyi tanıdığın ve sürekli kullandığın harflerden oluşan fakat hem lafzı, hem de manasıyla eşsiz bir mucize olan bu mesaja kulak ver: **Bunlar, hikmet dolu Kitabın ayetleridir.**

2. İçlerinden bir adama şöyle bir mesaj göndermemiz, insanların tuhafına mı gitti:

“İnsanlığı, zalimler için hazırlanan cehennem azabıyla uyar ve iman edenlere müjdele; Rab’lerinin katında doğruluk ve erdemliliklerinin ödülü olarak, cennetin en yüce makâmı, yani ebedî nimetler ve gerçek izzet, şeref ve üstünlük onların olacaktır!”

F a k a t **k â f i r l e r**, Kur’an’ın kitlelerce benimsenmesini engellemek için, **“Hiç kuşkusuz, okuduğu o büyüleyici sözlerle vicdanları sarsıp derinden etkileyen bu adam, besbelli ki, bir büyüçüdür.** Yoksa, okuma yazması dahî olmayan bir insanın dudaklarından, böylesine harikulade sözlerin dökülmesi başka türlü izah edilemez.” **diyorl a r.** Böylece, Kur’an’ın insanüstü bir kaynaktan geldiğini itiraf ediyor ama Allah’tan geldiğini inkar ediyorlar. Çünkü kibir ve inatçılıkları onları imandan alıkoyuyor. Zira, Allah’ın insan hayatını düzenleme yetkisine inanmak ve bu imana göre hayatı yeni baştan kurmak, hiç mi hiç işlerine gelmiyor. Oysa Yar atan, yarattığına müdâhale etmez mi?

3. Sizin Rabb'iniz, gökleri ve yeri altı günde yaratan, fakat sonra mahlukâtı kendi kaderiyle baş başa bırakmayan, aksine, bütün işleri yönetmek ve yönlendirmek üzere, Egemenlik Tahtı olan Arş'ta bulunan Allah'tır. O'nun otorite ve hükmüne karışabilecek bir ortağı, eşi veya benzeri olmak şöyle dursun, O'nun izni olmadıkça —Allah katındaki derecesi ne kadar üstün olursa olsun— hiç kimse zâlimleri hak ettikleri cezadan kurtarmak için aracılık, yani şefaât edemeyecektir.

İşte sizin boyun eğmeniz gereken gerçek Efendiniz, sahibiniz ve Rabb'iniz olan Allah, budur; öyleyse yalnızca O'na kulluk ve itaat edin! Hâlâ düşünüp aklınızı başınıza almayacak mısınız?

4. Hepiniz mahşer gününde hesaba çekilmek üzere, eninde sonunda O'na döneceksiniz. Bu, Allah'ın kesin olarak verdiği bir sözdür. Çünkü O, tüm varlıkları önce yoktan yaratır, sonra bunu yani yaratmayı tekrar yapar ve

huzuruna geri getirir **ki**, böylece iman edip **güzel ve yararlı işler yapanları en âdil biçimde ödüllendirsin**. Allah'ın ayetlerini inkâr edenlere gelince, **nankörlüklerin i n cezası olarak, iç organları paramparça eden kızgın bir içecek ve can yakıcı bir azap vardır onlar için!**

İşte bu fecî âkıbete uğramamak için, Rabb'inizi iyi tanıyın:

5. Güneş'i bir ısı ve ışık kaynağı, Ay'ı da aldığı ışığı yansıtan bir aydınlık kılan, takvim ölçümlerini, yılların sayısını ve vakitlerin hesabını öğrenesiniz diye Ay'a her ayın başından sonuna kadar her gün için belirli evreler tayin eden O'dur. Allah bütün bunları, anlamsız ve birer tesadüf eseri olarak değil, ancak ve ancak yüce bir hikmet uyarınca ve belirli bir gaye için yaratmıştır.

Bakın; Allah, akıllarını kullanacak ve hakîkati **bilip anlayacak bir toplum için, ayetleri** işte böyle

açık ve net olarak ortaya koyuyor:

6. Gerçekten de, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelmesinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yaratmış olduğu bunca varlıklarda, bilinç ve duyarlık sahibi olan, aklını kullanan ve haksız önyargılardan sakınan bir toplum için, O'nun sonsuz kudret ve merhametini gösteren nice mûcizeler, ibret verici mesajlar ve işâretler vardır.

Kâinat kitabının sayfalarına nakşedilmiş bunca mûcizelere ve apaçık delillere rağmen:

7. Mahşer günü huzurumuza çıkacaklarını hiç hesaba katmayan, şu gelip geçici dünya hayatını âhirete tercih ederek nihâî mutluluk ve huzuru onda arayan ve böylece, Kur'an'dan yüz çevirerek ayetlerimizden ilgiyi koparanlar var ya;

8. İşte, yapmakta oldukları kötülükler yüzünden, onların varacağı yer ateştir!

9. Öte yandan, iman eden ve bu imana yaraşır güzel ve yararlı davranışlar gösterenlere gelince; Rab'leri, imanları sayesinde onları, içerisinde ırmaklar çağıldayan nîmetlerle dolu cennet bahçelerine iletecektir. Öyle muhteşem bir cennet ki:

10. Onlar orada, “Sen ne yücesin Allah'ım!” diyerek Rab'lerine seslenecekler. Birbirlerini, “Selâm sizlere, selâm!” sözleriyle tebrik edip selâmlayacaklar ve duâlarının sonu, dâim â “Hamd, âlemlerin Rabb'i Allah'a! Sonsuz şükürler olsun, bize bunca nimetleri bahşeden yüce Rabb'imize!” şeklinde olacak.

11. İnsanların iyiliği sabırsızlıkla ve aceleyle istedikleri gibi, Allah da onları suç işler işlemez derhâl cezalandırmış olsaydı, çoktan işleri bitirilmiş olurdu. Fakat onları cezalandırmakta acele etmeyiz. Hesap vermek üzere huzurumuza çıkacaklarını ummayan o

inkârcıları, bir süre daha **azgınlıkları içinde bocalar bir hâlde bırakırız.** Böylece, tövbe edip imana gelmeleri için onlara bir fırsat daha veririz. Fakat pek çokları, bu fırsatı doğru değerlendiremez:

12. İnsanın başına bir belâ vey a sıkıntı geldiğinde, gerek uzanırken, gerek otururken, gerek ayakta iken, kısaca her an ve her durumda Bize yalvarıp durur fakat onu sıkıntısından kurtardığımız zaman, verdiği sözleri hemen unuttur ve başına gelen bu belâdan dolayı sanki Bize hiç yalvarmamış gibi kendisini yeniden hayatın akışına kaptırarak, yoluna kaldığı yerden devam eder. İşte, kendilerine bahşedilmiş olan akıl, güç, sağlık, servet gibi nîmetleri kötü yolda kullanarak ömürlerini boş yere harcayan bu müsriflere, yaptıkları kötü işler böyle güzel ve çekici görünmektedir.

13. Andolsun ki, sizden önce gelip geçen nice nesilleri, elçileri onlara apaçık deliller ve

apaçık mûcizeler getirdiği hâlde, haksızlık ve zulümden vazgeçemedikleri ve artık imana gelme ihtimalleri kalmadığı için helâk etmiştik. İşte Biz, suçlu bir toplumu böyle cezalandırırız!

14. Sonra onların ardından, sizleri üstün yeteneklerle donatıp yeryüzünde hüküm süren halîfeler kıldık ve çeşitli vesîlelerle imtihâna tâbi tuttuk ki, nasıl davranacağınızı görüp hakkınızda hükmü verelim.

Hal böyleyken:

15. Apaçık birer belge olan ayetlerimiz, ne zaman onlara tebliğ ve uyarı amacıyla okunsa, Hesap Gününde huzurumuza geleceklerini hiç ummayan o inkârcılar, “Bize bundan farklı bir Kur’an getir, ya da hiç değilse, işimize gelmeyen ayetleri iptal edip keyfimize uygun hâlde getirerek onda bazı değişiklikler yap!” diyorlar. Onlara de ki: “Kur’an’ı kendi görüşlerim doğrultusunda değiştirmeye

benim yetkim yok; zira o benim değil, Allah'ın sözüdür. Ben ancak, bana gönderilen emir ve direktiflere uyarım. Çünkü Rabb'ime karşı geldiğim takdirde, büyük bir günün azâbından korkarım."

16. Ey Muhammed! Kur'an'ı senin uydurduğunu iddia eden bu câhillere öğüt vererek **de ki:** "Bu kitap doğrudan doğruya Allah'ın sözüdür ve O'nun emriyle size bildirilmektedir. Nitekim **Allah** size bu hakîkati ulaştırmamı **dilemeseydi, ben bunu size okuyamazdım,** çünkü Kur'an gibi bir şaheseri meydana getirebilecek ne bilgim, ne de yeteneğim var ve siz de bunu gâyet iyi bili rsiniz. Kaldı ki, Allah dileseydi **onu size hiçbir şekilde bildirmezdi de.** Madem size lütfedip böyle muhteşem bir kitap gönderdi, onun kıymetini bilmeniz gerekmez mi? Şimdi düşünün: **Ben Peygamber olmadan önceki bütün hayatımı sizin aranızda geçirdim,** şu ana kadar bir kez olsun yalan söylediğime şâhit oldunuz mu? Veya bugüne kadar benden, Kur'an'a benzer sözler işittiniz mi?

Çocukluğumdan beri beni ‘emin: dürüst ve güvenilir kişi’ lakabıyla çağıran sizler, nasıl olur da Allah adına yalan uydurduğumu iddia edebilirsiniz? Üstelik bu konuda hiçbir bilgi ve tecrübesi olmayan benim gibi ümmî birinin, Kur’an gibi bir şaheser meydana getirmesi nasıl mümkün olabilir, **hiç düşünmüyor musunuz?”**

17. Ş u hâlde, ne cüretle Allah’ın ayetlerini değiştirmemi bana teklif ediyorsunuz? Kur’an’da değişiklikler yapar a k Allah adına yalanlar uyduran, ya da sizin yaptığınız gibi O’nun ayetlerini yalanlayan kimselerden daha zâlim kim vardır? Gerçek şu ki, suç işlemekte ısrar edenler asla kurtuluşa eremeyecekler! Nitekim Kur’an’ı reddedenler, bakın nelerin peşine düşüyorlar?

18. Allah’ı bırakıyorlar da, kendilerine hiç bir zarar veya fayda veremeyecek olan varlıkların peşine takılıyorlar; birtakım putlara ve sahte ilâhlara kulluk ediyor ve “Bu nlar, Allah katında bizim için aracılık ederek kurtuluşumuzu

sağlayacak olan efendilerimiz ve şefaathçilerimizdir!” diyorlar. De ki: “ Böyle şefaathçiler var da, Allah’ın bundan haberi mi yok? Yoksa siz, göklerde ve yerde Allah’ın bilmediği bir şeyi mi O’na haber veriyorsunuz? Hayır! Allah hiç kimseye, böyle bir şefaath yetkisi vermemiştir! Zira Allah, onların müşrikçe yaklaşımlarından tamamen uzaktır, yücedir! Zaten insanoğlu, bu hakîkate uygun bir fitrat üzere yaratılmıştır. Fakat bazı câhillere, zamanla hak dini tahrif edip uydurdukları hurafeleri din haline getirdiler:

19. İnsanlar, başlangıçta İslâm inancında birleşen tek bir toplumdandı ibaretti, fakat zamanla hak dinden uzaklaşarak farklı görüşlere ayrıldılar. Eğer bu dünyanın imtihan yeri olduğuna ve her şeyin tam karşılığının âhirette verileceğine dâir Rabb’in tarafından ezelden ortaya konulmuş bir yasa olmasaydı, ayrılığa düştükleri bu gibi konularda aralarında çoktan hüküm verilmiş ve kötülerin cezası derhal verilerek her türlü

anlaşmazlık bitirilmiş **olurdu**. Fakat ilâhî hikmet, bu dünyanın bir mücâdele ve imtihân yurdu olmasını uygun gördü:

20. Kur'an, açık ve gerçek bir mûcize olarak ortada dururken, yine de kalkmışlar, **“Ona Rabb’inden bizim istediğimiz türde n bir mûcize indirilmeli değil miydi?” diyorlar.** Evrendeki sayısız mûcizeleri görmezlikten gelerek, sırf itiraz edebilmek için bu gibi isteklerde bulunan önyargılı inkârcılara **de ki:** “Allah böyle bir mûcize gönderir mi göndermez mi, onu bilemem; kendi gücümle size mûcize de gösteremem. Çünkü yaratılmışların bilgi ve idrak sahasının ötesinde bir âlem olan **gayb, ya İnzıca Allah’a aittir** ve her şeyi bilen, sadece O’dur. **Öyleyse bekleyin bakalım,** Allah başınıza neler getirecek, **ben de sizinle beraber beklemekteyim.**

21. Biz bu tür nankör insanlara, başlarına gelen deprem, kıtlık, kaza, hastalık, fakirlik gibi bir sıkıntının ardından katımızdan azıcık bir rahmet ve esenlik **tattıracak olsak, hemen o**

acı günleri unuttur, **ayetlerimize karşı hile** ve entrikalar **düzmeye** **başlarlar**. Bu gibi felâketlerin, ilâhî ceza ile hiçbir bağlantısı olmayan tesâdüfî olaylardan ibaret olduğunu iddia ederler. Elde ettikleri nîmetleri kendilerinden bilir, “Biz bunları kendi çabamız ve dirâyetimiz sayesinde elde ettik! Allah ne diye bizim işimize karışsın ki?” diyerek Allah’ı ve ayetlerini inkâr eder, müminlere karşı hâince plânlar, komplolar düzenlerler. Ey Müslüman, bu zâlimlere **de ki: “Plan kurma konusunda Allah, sizden çok daha hızlıdır**. Siz Kur’an’a ve Müslümanlara karşı böyle hilekârlık peşinde koşup dururken, Allah başınıza öyle bir felaket gönderir ki, maksadınıza ermeye vakit bulamadan helak olur gidersiniz. Kaldı ki, iş bununla da bitmeyecek, asıl belâ neymiş, âhirette göreceksiniz: **Kuşkusuz elçilerimiz olan melekler, kurmakta olduğunuz bütün hile, entrika ve tuzakları bir bir yazıyorlar**. Ve zamanı gelince, hepsinin hesabını vereceksiniz.

22. Sizi karada ve denizde gezdiren O’dur. Doğayı ve ondaki kanunları yaratan, size eşyayı

kullanma güç ve yeteneğini bahşederek denizde, karada ve havada yolculuk yapmanızı sağlayan Allah'tır. **Öyle ki**, engin denizlere açılmak üzere **gemilere bindiğin i z d e** yaşadıklarınızı bir düşünün: Hani **gemiler**, ilâhî kudret sayesinde **es en tatlı bir rüzgârla** içinde ki **yolcularla birlikte** denizi yara yara **akıp giderken ve yolcular, bu** güven verici **ortamda kendilerini huzur ve esenlik içinde hissettikleri bir sırada**, ansızın **şiddetli bir fırtına gelip çatar v e** gemiyi çatırdatan **dev dalgalar, dört bir yandan üzerlerine hücum eder.** İşte o zaman, korkunç bir belâyla **çepeçevre kuşatıldıklarını** ve Allah'ın yardımına sığınmaktan başka çare olmadığını **anlarlar da**, tüm bâtil inançlarından bir anda sıyrılır ve **tertemiz bir inançla Allah'a yönelerek O'na** tüm içtenlikleriyle **yalvarıp yakarırlar:** “Ey yüce Rabb'imiz!” derler, **“Eğer bizi bu felâketin pençesinden kurtaracak olursan, yemin olsun ki, bundan böyle sana kulluk edip şükreden kimselerden olacağız!”**

23. Fakat Allah onları kurtarıp sağ salım

karaya çıkarınca, **hem e n** sözlerinden cayarak tekrar eski inkârcılıklarına dönerler; hak, hukuk, adâlet ve insaf ilkelerini hiçe sayarak **yeryüzünde** yeniden terör estirmeye, zayıf ve mazlum hal klara saldırarak **haksız yere azgınlık** yapmaya devam ederler. **Ey** haddini aşan küstah **insanlar!** Bu **azgınlığınız**, sonuç itibariyle **ancak kendi aleyhinize olacaktır!** Böyle zulüm ve haksızlık peşinde koşmakla ne elde edebilirsiniz? Olsa olsa, **bu dünya hayat ın ı n** bazı gelip geçici **nîmetlerini!** Fakat ya sonra? Ne kadar güçlü ve kudretli olursanız olun, gün gelecek sizler de ölümü tadacak ve **eninde sonunda bize döneceksiniz; işte o zaman,** hayatta iken **yapıp ettiğiniz her şeyi size haber vereceğiz** ve her zulmün hesabını bir bir soracağız.

Şimdi, sonsuz cennet nîmetlerini kaybetme pahasına peşine takıldığınız şu dünya zevklerinin, âhîret nîmetlerine oranla ne kadar değersiz olduğunu canlı bir örnekle görmek ister misiniz?

24. Bu dünya hayatının göz alıcı ve gönül çelici, fakat bir o kadar da gelip geçici oluşunun misali, aynen şuna benzer:

Gökten bereket yüklü bir yağmur indiririz de, insanların ve hayvanların beslendikleri yeryüzü bitkileri onun sayesinde filizlenir, boy atar ve dal budak salıp birbirine girer. Nihâyet yeryüzü rengârenk çiçeklerle, iştah kabartıcı tatlı meyvelerle süslenip bezenerek tüm görkem ve güzelliğiyle bir gelin gibi arzı endam ettiği ve sahiplerinin, orada yetki ve egemenlik sahibi olduklarını ve onu keyiflerine göre kullanabileceklerini sandıkları bir sırada, bir gece veya gündüz vakti oraya emrimiz —korkunç bir âfet şeklinde— gelir ve o güzelim bağı bahçeyi, sanki daha dün orada değilmiş gibi kökünden biçip yok ederiz. İşte ey insan, dünyanın nîmet ve zevkleri de gün gelecek böyle yok olup gidecektir. Bakın, düşünüp ibret alacak insanlar için, ayetlerimizi böyle açık ve net olarak ortaya koyuyoruz.

25. İşte böylece **Allah**, kullarını **barış ve esenlik yurdu** olan cennet yurduna **çağırmakta** ve bu çağrıya uyarak ilâhî lütuf ve rahmete nâil olmak **isteyen** herkesi **dosdoğru bir yola iletmektedir**. O hâlde, cennet yolcularına müjdeler olsun:

26. Güzel ve yararlı davranış göstere nlere, hak ettiklerinden **daha güzel bir mükâfât** bağışlanacak **ve hattâ** bunlardan daha da **fazlası verilecektir**. Onlara, akla hayale gelmedik nîmetler takdim edilecek ve nihâyet, bütün bu nîmetleri unutturacak o muhteşem nîmeti tadacaklar; y a n i Allah'a kavuşacak ve O'nun cemalini görecekler.

O dehşet verici Hesap Gününde, **ne yüzlerine bir günah lekesi bulaşacak, ne de bir utanç ve aşağılanma bürüyecek çehrelerini!** Muratlarına ermenin yanı sıra; can sıkacak, yüz kızartacak, küçük düşürecek her türlü leke ve kederden emîn ve sâlim olacaklar. **İşte onlar, cennet halkıdır ve sonsuza dek orada**

kalacaklar.

27. Kötülük yapanlara gelince; iyi davranışlar için vaad edilen kat kat mükâfâtın tersine, kötülüğün cezası, yalnızca işlenen kötülük oranında olacaktır ve onları, tepeden tırnağa bir aşağılık ve zillet kaplayacaktır. Ve hiç kimse onları Allah'a karşı koruyamayacaktır. Bu bedbahtlar, öylesine iç karartıcı bir durumda olacaklar ki, yüzlerini âdetâ gecenin zifiri karanlıkları bürümüş gibi utanç ve zillet altında ezilecekler. İşte onlar da cehennem halkıdır ve sonsuza dek orada kalacaklardır.

28. O gün, insanların ve cinlerin hepsini bir araya toplayacağız; sonra da dünyada kimi varlıkları yüceltip ilâhlaştırarak veya makam, şöhret, servet ve benzeri değerleri hayatın biricik ölçüsü hâline getirerek Allah'a ortak koşmuş olanlara, “Geçin bakalım yerlerinize; siz de, hayattayken emir ve otoritesine boyun eğdiğiniz ortaklarınız da!” diyeceğiz. Böylece, her

birini lâıık olduğu yere koyarak **onları birbirlerinden** tamamen **ayıracağız**. İşte o zaman , **onların** Allah’a **ortak koştuğu kimseler**, kendilerini ilâhlık makâmına yücelten müşriklere seslenerek, **“Siz aslında bize ibâdet etmiyordunuz!** Sizin asıl tapındığınız şey, kendi arzu ve heveslerinizden başkası değildi!” **diyecekler**. Ve devam edecekler:

29. “Artık bizimle sizin aranızda şâhit olarak, Allah yeter. Doğrusu biz, sizin bize tapındığınızın farkında bile değildik. Ve asla ilâhlık iddiasında da bulunmamıştık. O hâlde bunun sorumluluğu, yalnızca size aittir.”

30. İşte o zaman, herkes geçmişte yaptıklarının hesabını verecek ve bütün insanlar ve cinler, gerçek sahipleri ve efendileri olan Allah’ın huzuruna getirilecekler; gerek “Bunlar bize Allah katında şefaât edecek!” diye **uydurdukları** sahte ilâhları, gerekse din adına uydurdukları bâtil inançları, **onları yüzüstü bırakarak ortadan kaybolup gitmiş olacak**

ve acı gerçekle baş başa kalacaklar.

31. O hâlde, ey Müslüman! Allah'ın egemenliğini reddederek adım adım bu korkunç âkıbete yürüyen inkârcılara **de ki: “Sizi gökten indirdiği ve yerden çıkardığı nîmetlerle besleyen kimdir?**

Yâhut kimdir, bu nîmetlerden yararlanmanızı sağlayan **kulaklara ve gözlere hükmeden** ve görme, işitme, hissetme gibi hârika yetenekleri size bağışlayan?

Ölüden diriye çıkaran, diriden de ölüyü çıkaran kimdir? Dün ortada yokken bugün bir bitki, bir hayvan, bir insan meydana geliyor. Bir yandan alınan gıdalar vücudunuzda hayata dönüşürken, öte yandan bir süre sonra onlar da canlılık özelliğini kaybedip ölüyor ve bu mükemmel sistem, hiç aksamadan sürüp gidiyor. Söyleyin, ölüm ve hayat gibi birbirine tamamen zıt iki olguyu birbirine dönüştüren kudret kimdir?

Ve kimdir, bunlar gibi daha nice olayların ve

oluşların yönetimini elinde tutan, varlıkları şaşmaz kanunlara bağlı kılarak, evrendeki muazzam **sistemi sevk ve idare eden?”**

Bu can alıcı sorular karşısında, en inatçı kâfirler bile gerçeği itiraf etmekten kendilerini alamayacak ve “Evet, bütün bunları yapan ve yaratan **Allah’tır!” diyecekler. O zaman sen de onlara de ki: “Öyleyse, hâlâ kötülükten, zulümden, inkârcılıktan sakınmayacak mısınız?”**

32. İşte budur, sizin gerçek sahibiniz, yöneticiniz, efendiniz ve Rabb’iniz olan Allah! Şimdi söyleyin, bunun ötesinde bir yol, bir gerçek var mı? Hakikat inkâr edildikten sonra, geriye sapıklıktan başka ne kalır? Şu hâlde ey halkım, nasıl oluyor da, sizi yönlendiren zâlimlerin sözlerine aldanıp batıl yollara döndürülüyorsunuz?

33. İşte böylece, günaha batmış ahlâk ve şeref yoksunu kimselerin, hakîkati idrâk etseler bile, ona asla iman etmeyeceklerine dâir

Rabb'inin bir yasa olarak verdiği hükmü gerçekleşmiş oldu.

34. Öyleyse, ey Müslüman! Bu gibi günaha batmış inkârcılardan etkilenip hak yoldan sapan insanlara seslenerek **de ki:** “Ey halkım! Emir ve otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğerek, kendilerini Allah’a **ortak koştuğunuz** sahte ilâhlarınız, **arasında,** evreni ve hayatı **yoktan var edip de,** ölümünden **sonra onu** yeniden hayata **döndürebilecek biri var mı?”** Cevabı kendin vererek **de ki:** “Sizin de itiraf edeceğiniz gibi, evreni ve hayatı **yoktan var eden ve ölümünden sonra onu** yeniden hayata **döndüren,** yalnızca **Allah’tır! şu hâlde** ey halkım, **nasıl** oluyor da, tepenizde ilâhlık taslayan kâfirlerin propagandasına kapılıp inkâra, zulme **yönlendiriliyorsunuz?”**

35. Ey Müslüman! Bıkıp usanmadan hakîkati haykırmaya devam ederek **de ki:** “**Sizin** Allah’a **ortak koştuğunuz** sahte ilâhlarınız, **arasında,** her türlü beşeri zaatlardan, önyargılardan uzak biçimde, insanoğlunu dünya ve âhirette mutluluğa

ulaştıracak mutlak hakîkati ortaya koyarak sizi **doğru yola iletebilecek biri var mı?**” Yine cevabı kendin vererek **de ki:** “Sizin de itiraf edeceğiniz gibi, gönderdiği kitaplar ve elçiler vasıtasıyla insanoğlunu mutlak **hakîkate ileten,** yalnızca **Allah’tır!** Şimdi söyleyin, tüm varlığı **doğru yola ileten** sonsuz kudret sahibi Allah **mi itaat edilmeye daha lâyıktır, yoksa kendisine yol gösterilmedikçe doğru yolu bulamayacak** kadar âciz olan yaratıklar mı? **Şu hâlde** ey halkım, **neyiniz var sizin; nasıl hüküm veriyorsunuz?”**

Allah’ın ayetlerini reddeden bu insanlar, bakın kendilerine neyi rehber ediniyorlar?

36. Onların çoğu, hiçbir dayanağı olmayan kuruntu ve **zandan başka bir şeye uymazlar. Oysa zan,** ne kadar gösterişli ve yaldızlı olursa olsun, hiçbir zaman **hakîkat** bilgisinin yerini tutamaz. Hiç kuşkusuz **Allah, onların yapıp ettikleri her şeyi** en ince ayrıntısıyla **bilmektedir** ve cezalarını da mutlaka verecektir.

Bu durumda yapmanız gereken, bütün bu zanlardan, önyargılardan sıyrılarak Allah'ın kitabına yönelmek ve onu ciddî bir incelemeye tâbi tutmaktır. Bunun son ucunda, bizzat siz de göreceksiniz ki:

37. B u Kur'an, asla Allah'tan başkası tarafından tasarlanmış olamaz! O ancak, kendinden önceki ilâhî vahiylerin ilk gönderildiği hallerini onaylayan ve bütün vahiylerin özü ve esası olan Allah katındaki ana Kitabı açıklayan hidâyet kaynağıdır; onda gerçek dışı hiçbir hüküm; insanı çelişki, eğrilik ve tutarsızlığa sürükleyecek hiçbir şüphe yoktur; zira o, âlemlerin Rabb'i tarafından gönderilmiştir.

Bütün bu açıklamalardan sonra, Kur'an'a inanmamak için hâlâ kayda değer bir şüphe, bir itiraz öne sürülebilir mi?

38. Y o k s a inkâr edenler, “**Kur'an'ı Muhammed kendisi uydurdu!**” mu diyorlar? O

zaman onlara **de ki**: “Eğer Muhammed gibi okuma yazması bile olmayan bir kişi; bütün insanları dize getiren böyle muhteşem bir kitap yazabiliyorsa, öyleyse **Haydi, siz de** ifâde güzelliğinde, haber verdiği hakikatler konusunda, ortaya koyduğu birey ve toplum modelinde, Kur’an’la boy ölçüşebilecek bir kitap, veya en azından **ona denk bir sûre** meydana **getirin!** Eğer Kur’an’ı Muhammed uydurduysa, onu susturmak için bundan daha iyi bir fırsat olabilir mi? Öyle ya, İslâm’ı yok etmek için bunca zahmet çekmeye, malınızı mülkünüzü, çoluk çocuğunuzu bu uğurda fedâ etmeye ne gerek vardı? Bir masa başına oturup onun ‘uydurduğu!’ sûreler gibi birkaç sûre yazarsınız, olur biter. Hadi buna tek başınıza gücünüz yetmedi diyelim, o zaman **Allah’tan başka** yardıma **çağırabileceğiniz kim varsa**, becerisine güvendiğiniz bütün şâirlerinizi, edebiyatçılarınızı, filozoflarınızı, ilim, fikir ve din adamlarınızı **çağırın!** Çağırın da, hepiniz el ele vererek Kur’an gibi bir kitap, yahut en azından bir tek sûre meydana getirin; **eğer** bu iddianızda **samîmî iseniz...**

39. Hayır! Aslında onlar, meseleye önyargıyla yaklaştıkları için, **hakkında** yeteri kadar **bilgi edinmedikleri ve gerçek anlamını henüz kavrayamadıkları şeyi,** yani Kur'an'ı, ölçüp biçmeden **yalanladılar!** Çünkü ona inanıp dürüst ve erdemli yaşamak, hiç mi hiç işlerine gelmiyordu. Geçmişte bunun bir çok örnekleri var. Nit ekim, **onlardan öncekiler de** kendilerine bildirilen hakîkati **böyle** sahte gerekçelerle **yalanlamaya kalkmışlardı. Fakat bir görsen, o zâlimlerin sonu nice oldu!**

40. Onların arasında, kibir ve önyargı zincirlerini kırarak **Kur'an'a iman edecek olanlar da var, ona inanmamakta diret ecek olanlar da!** Fakat sen üzülme, hakkı inkâr eden ve başkalarını da hakka yönelmekten alıkoyan **bozguncuları, senin Rabb'in gâyet iyi biliyor!**

41. O hâlde, ey Müslüman! Bütün bunlara rağmen, yine de seni yalanlayıp kaba kuvvet ve zorbalıkla sesini kısımaya kalkışırlarsa, o zaman

onlara **de ki:** “Bakın, ben hiç kimseyi iman etmesi için zorlamıyorum, siz de bizim inancımıza müdahale etmeyin. Öyle ya, **benim yaptıklarım bana, sizin yaptıklarınız da size aittir.** Eğer ben bir yalancıysam, bunun sonuçlarına katlanacak olan benim; yok eğer sizler hakîkati inkâr eden kimselerseniz, bunun zararı da bana değil, sizlere dokunacaktır. Çünkü **siz benim yaptıklarımдан sorumlu olmadığınız gibi, ben de sizin yaptıklarınızdan sorumlu değilim.”**

Fakat inkârcılar, bu çağrıya çoğu kez olumsuz cevap verecekler. Zira unutma ki, her dinleyen işitiyor, her bakan görüyor değildir:

42. İçlerinde, Kur'an okurken **seni** görünüşte **dinleyenler de var fakat** kendi vicdanlarını önyargı zincirleriyle mahkûm etmiş olan bu **“sağırlara” sen mi hakîkati duyuracaksın, eğer akıllarını kullanmıyorlarsa?**

43. Yine içlerinde, sana güya bakanlar da

var fakat gözlerinin önündeki gerçeği göremeyen b u “körler” doğru yolu sen mi göstereceksin; eğer sezgileriyle hakîkati göremiyorlarsa?

Peki bu insanları, Allah mı bu hâle getirdi? Elbette hayır:

44. Allah, insanlara hiçbir şekilde haksızlık etmez; ama asıl insanlardır, bizzat kendi kendilerine haksızlık edenler. Hem de bunu, dünya hayatının gelip geçici zevkleri uğruna yaparlar. Oysa dünya hayatı çabucak geçip gid ecek ve Kıyâmet Günü diriltilip Rabb’inizin huzuruna çıkarılacaksınız:

45. O gün Allah onları diriltilip mahşerde **topladığı zaman,** yaşadıkları bir ömür, i nsanlara o kadar kısa gelecek ki, **sanki gündüz vakti aralarında tanışverişikleri kısıacık bir an k a d a r y e r y ü z ü n d e kaldıklarını zannedecekler.** İşte o zaman, dünya hayatının geçici zevkleri uğruna ebedî mutluluğu

kaybetmenin ne büyük bir gaflet olduğunu anlayacaklar. Evet, g ünün birinde **Allah'ın huzuruna çıkarılacakları gerçeğini inkâr eden ve bunun en doğal sonucu olarak doğru yola girmekten kaçınanlar**, o Gün korkunç bir hüsrana uğrayacaklar!

E y Peygamber! Sana dış bileyen, seni ortadan kaldırmak için türlü komplolar hazırlayan zâlimler, şunu iyi bilsinler ki:

46. Onları tehdit ettiğimiz azap ve felâketlerin **bir kısmını** daha dünyadayken gerçekleştirerek, özlemini çektiğin mutlu ve aydınlık günleri **sana** hemen **göstersek de**, çetin bir mücâdelenin ardından **seni vefât ettirerek** mükâfâtını âhirete ertelese**k de**, o zâlimler açısından değışen hiçbir şey olmayacak; sonuçta azaptan kurtulamayacaklar. Çünkü hepsi, **dönüp dolaşıp** eninde sonunda **bizim huzurumuza gelecekler**. Evet, siz ölüp gitseniz bile, **onların yapıp ettiklerine b i z z a t Allah şâhitlik etmektedir**. Şu da var ki, yeterli uyarı yapılmadan

hiç kimseye ceza verilmez. Bunun için:

47. Her ümmetin bir Peygamberi vardır ve her topluma, —doğrudan veya dolaylı— bir Peygamber mutlaka gönderilmiştir. **Ne zaman ki,** onlara **Peygamberler i v e y a** Peygamberin misyonunu üstlenen İslâm dâvetçileri **gelir** ve kendilerini uyarıp aydınlatır, işte ancak **o zaman** onlar sorumlu tutulurlar: Elçilere karşı gösterdikleri tavra göre **aralarında adâletle hükmedilir ve hiç kimse,** zerre kadar **haksızlığa uğratılmaz.** Nihâyet Son Elçi geldi ve insanları uyardı. Ve işte inkârcıların cevabı:

48. “Eğer cennet, cehennem, kıyâmet, âhiret... hakkında **dedikleriniz doğru ise,** savurduğunuz **bu tehditler ne zaman gerçekleşecek?”** diyerek sizinle alay ediyorlar.

49. Ey Peygamber! Bu câhillere de ki: “Ben size, ‘Bana inanmayanları azâba uğratacağım!’ demedim ki! Bilakis, **Allah dilemedikçe, ben kendime bile herhangi bir zarar veya fayda**

verebilecek güce sahip değilim. Dolayısıyla, size vaad edilen azâbın ne zaman gerçekleşeceğini de bilemem. Fakat şunu söyleyebilirim ki, Allah ceza ve mükâfât vermekte acele etmez. Mesajını iyice anlamanız, üzerinde düşünmeniz için size bir süre daha mühlet verecektir. Çünkü Allah'ın değişmez yasalarına göre, **h e r** bireyin ve **toplumun** bir yaşam sınırı, bir helâk tarihi, yani **bir eceli vardır.** Bu süre gelinceye kadar da imtihân devam edecektir. **Fakat o belirlenen süre bir de geldi mi, artık** son pişmanlıkları fayda vermez ve helâk zamanını **ne bir an geciktirebilir, ne de öne alabilirler!"**

50. Sözlerine devamla **de ki: "Söyleyin bakalım; gecenin bir vaktinde** uykunuzun tam ortasında, **veya gündüz vakti** gezip eğlenirken, **Allah'ın azâbı size ansızın gelip çatsaydı,** hâliniz nice olurdu! Allah'a meydan okurcasına azâbın gelmesini isteyen **suçlular, bunlardan hangisini arzu ederlerdi acaba?**

İşte bu azap kesinlikle gerçekleşecek ve o gün

Allah, tövbe edip yalvaran zâlimlere soracak:

51. “Başınıza bunlar gelip çattıktan sonra mı O’na iman ediyorsunuz? Şimdi mi aklınız başınıza geldi? Fakat artık çok geç! Oysa bunu ne kadar da aceleyle istiyordunuz!

52. Sonra zâlimlere, “Tadın bakalım sonsuz azâbı!” denilecek, “Yaptığınız fenâlıklardan başka bir şeyin cezasını mı çekiyorsunuz sanki?” İşte âhirette durum bundan ibaret. Fakat zâlimlerin dünyadaki şu tavırlarına bir bakar mısınız:

53. H â l â sana, “Sahi bütün bunlar gerçekten meydana gelecek mi?” diye soruyorlar. De ki: “Rabb’ime yemin olsun ki, evet; bu kitapta bildirilenler, gerçeğin ta kendisidir! Ve siz, ey zâlimler, ne yaparsanız yapın, bu korkunç âkıbetten kurtulamayacak, ilâhî adâletin gerçekleşmesine asla engel olamayacaksınız!”

54. Dünyanın gelip geçici menfaatleri uğruna

âhiretlerini berbat edenler, ne büyük bir aldanış içinde olduklarını o gün anlayacaklar. Öyle ki, **yeryüzünün tüm serveti zâlimlerin elinde olsaydı**, cehennem azâbından **kurtulmak için hepsini** seve seve **fedâ ederlerdi**. Fakat ne çare! **Azâbı gördükleri zaman, pişmanlık acısı** bir kor gibi **yüreklerini yakıp kavuracak!** Fakat son pişmanlık fayda vermeyecek. **Hiç kimseye** en ufak bir **haksızlık yapılmaksızın, aralarında âdaletle hükmedilecek** ve böylece zâlimler, sonsuz azâba mahkûm edilecekler.

55. Ey insanlar! İyi bilin ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır! Şunu da iyi bilin ki, Allah'ın vaadi tartışmasız bir gerçektir, ne var ki, insanların çoğu bunu bilmez.

56. Hayatı bahşeden de, ölümü yar atan da O'dur. Hepiniz eninde sonunda ölümü tadacak ve hesap vermek üzere O'nun huzuruna getirileceksiniz.

57. Ey insanlar! İşte size Rabb'inizden bir öğüt, gönüllerdeki tüm hastalık ve dertlere kesin bir şifâ ve müminler için bir yol gösterici ve rahmet kaynağı olan Kur'an gelmiş bulunuyor!

58. Ş u hâlde, ey Müslüman! İnkârcılığın pençesinde kıvranan insanlığa seslenerek de ki: “Bu dünyanın geçici nîmetleri, insanlığı huzura kavuşturmada yeterli olamaz. O hâlde, Allah'ın sonsuz lütuf ve rahmetiyle, evet, işte asıl bununla sevininler ve kurtuluşun reçetesini Kur'an'da arasinlar! Çünkü b u , dünyaya bel bağlayanların toplayıp yığdıkları her şeyden daha hayırlıdır.”

59. Ve yine, iyi-kötü, haram-helâl, güzel-çirkin, doğru-eğri gibi değer yargılarını hoyratça tahrif edip yozlaştıran toplumlara seslenerek de ki: “Allah'ın size bahşettiği, fakat sizin —hiçbir makul gerekçeye dayanmadan— bir kısmını helâl, bir kısmını haram saydığınız nîmetleri hiç düşündünüz mü?”

Onları düşünmeye dâvet ettikten sonra, **de ki:** “Haramı helâl, helâli haram yapma konusunda **size Allah mı izin verdi, yoksa Allah’ın adını kullanarak yalan mı söylüyorsunuz?**”

60. Peki, Allah adına yalan u ydurmaktan çekinmeyen bu zâlimler, bütün iyiliklerin ve kötülüklerin karşılığının verileceği **Diriliş Günü hakkında ne düşünüyorlar acaba?** Günün birinde hesaba çekileceklerini hiç akıllarına getirmiyorlar mı?

Yine de Allah, onları cezalandırmakta acele etmiyor, hâlâ nîmetlerinden fayd alanmalarına izin veriyor. **Doğrusu Allah, insanlara karşı çok cömert ve lütufkârdır; ne var ki onların çoğu,** kendilerine bunca nîmetleri bağışlayan Rablerine itaat etmez, O’na **şükretmezler.**

Buna karşılık ey Muhammed! Biz senin, hakîkati tebliğ etme konusunda ne kadar çaba harcadığını, ne büyük sıkıntılara göğüs gerdiğini biliyoruz:

61. Hangi işle meşgul olursan ol,

Kur'an'dan hangi bölümü okursan oku;

Ve siz ey insanlar, ne iş yapıyor olursanız olun,

Yani, nerede, ne zaman ve hangi şartlarda olursanız olun,

Şunu hiç aklınızdan çıkarmayın ki, **siz bu işlere dalıp giderken Biz mutlaka sizin söz, niyet ve eylemlerinize birebir şahitlik ediyoruz.**

Kısacası, **yerin derinliklerinde olsun, uçsuz bucaksız göklerde olsun, zerre ağırlığınca küçük ve önemsiz bile olsa, hiçbir şey Rabb'inin bilgisinden kaçmaz; hattâ ne bundan küçük ve ne de büyük hiçbir şey yoktur ki,** varlıkla ilgili yasaların, yazgıların belirlendiği **apaçık bir Kitapta** kaydedilmiş **olmasın.** O hâlde ey inkârcılar, yaptığınız zulmün yanınıza kâr kalacağını zannetmeyin ve siz ey Müslümanlar, umudunuzu yitirmeden, yılgınlığa kapılmadan yolunuza devam edin!

62. Çünkü iyi bilin ki, Hesap Gününde Allah'ın dostlarına korku yoktur ve onlar, o Gün asla üzülmeyecekler! Peki, kimdir Allah'ın dostları?

63. Onlar, Allah'ın ayetlerine yürekten iman eden ve bu imanın gereğini yerine getiren, yani dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüğün her çeşidinden titizlikle sakınan kimselerdir. İşte bunun içindir ki:

64. Hem dünya hayatında müjde var onlara, hem de âhirette! Çünkü ilâhî yasada böyle yazılmıştır ve Allah'ın sözlerinde asla değişiklik olmaz! İşte budur en büyük kurtuluş, en büyük mutluluk!

65. Şu hâlde, ey Müslüman! Anlamsız bir gurura kapılarak sana üstünlük taslayan zâlimlere aldırma, onların inkâr ve alay dolu sözleri seni üzüp ümitsizliğe sevk etmesin! Unutma ki, her türlü kudret ve üstünlük, tamamıyla ve yalnızca Allah'a aittir ve O, her şeyi işiten, her şeyi

bilendir. Dolayısıyla, kim ki Allah'a yakınsa, üstünlük ve şeref de onun hakkıdır:

66. İyi bilin ki, göklerde ve yerde her kim varsa, insanlar, melekler, cinler... **hepsi Allah'ın kulu olan âciz yaratıklardır.** İşte bu yüzden, **Allah'tan başkasına yalvarıp yakaran o inkârcılar,** her ne kadar onlara ibâdet ediyor gibi görünüyorsa da, aslında **bu ortak** koştukları sahte ilâhların **izinden gitmiyorlar! Gerçekte onlar, sadece kendi** arzularının, tutkularının ve **zanlarının peşinden gidiyorlar** ve aksini iddia ederken de, **sadece yalan söylüyorlar!** Peki bu câhiller, gözlerinin önünde sürekli tekrarlanan şu mûcizeleri de mi görmüyorlar?

67. Karanlığın o sessiz, sâkin ve huzur verici atmosferi içinde dinlenesiniz diye geceyi yaratan, işlerinizi rahatça görebilmeniz için de **apaydınlık gündüzü var eden O'dur. Kuşkusuz bunda,** hakîkati açık yüreklilikle **dinleyen insanlar için nice dersler, nice ibretler vardır.**

68. Bütün sapık inanç ve ideolojiler, Allah'ın herhangi bir konuda yetersiz, âciz, muhtaç ve zayıf olduğu varsayımından yola çıkarlar. Nitekim müşrikler, melekleri Allah'ın kızları saydılar. Hristiyanlar ise İsa'yı Allah'ın oğlu kabul ederek, **“Allah kendisine bir oğul edindi!”** dediler. **Hâşâ!** Çocuk edinmek, bir âcizliktir, **O** ise her türlü acizyet ve noksanlıktan uzaktır, **yücedir!** Zira O'nun hiç kimseye ve hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; göklerde ve yerde ne varsa, hepsi zaten **O'nundur.** Oysa sizin elinizde, bu konudaki iddialarınızı destekleyecek akli ve nakli hiçbir delil yoktur. Şu hâlde, nasıl olur da **Allah hakkında gerçekliğini hiç bilmediğiniz iddialar ileri sürersiniz?**

69. Ey Müslüman! Bu câhillere de ki: **“Allah adına yalan uyduranlar, asla kurtuluşa eremeyecekler!”**

O çok güvendikleri malları, servetleri de onları kurtaramayacak:

70. Evet, belki **bu dünyada** birazcık **menfaat** sağlayacaklar fakat **eninde sonunda** hesap vermek üzere **huzurumuza gelecekler; işte o zaman Biz, nankörlüklerinin cezası olarak onlara o korkunç azâbı tattıracağız!**

71. Onlara, **Nûh'un** hayatından ibret verici **haberlerini anlat: Hani o, inkâr bataklığında kıvranan halkına** seslener e k, **“Ey halkım!”** demişti, **“Sizin aranızda bulunmam ve Allah’ın ayetleriyle sizi sürekli uyarmam şâyet canınızı sıkmaya başladıysa şunu iyi bilin ki, b e n tüm kalbimle Allah’a güveniyorum, haydi öyleyse, bu dâvâyı susturmak için, emir ve otoritesine kayıtsız şartsız boyun eğerek Allah’a ortak koştuğunuz bütün putlarınızı, liderlerinizi ve sahte ilâh larınızı toplayıp hakk ı m d a kararınızı verin; son sözünüzü söyledikten sonra da, kararınız içinize dert olmasın ve elinizden geliyorsa, göz açmama bile fırsat vermeden üzerimde hükmünüzü uygulayın! Fakat ne yaparsanız yapın, hak yoldan bir adım geri atmayacağım!”**

72. “Eğer size ilettiğim mesajı dinlemekten yüz çevirirseniz, şunu iyi bilin ki, ben bu tebliğime karşılık, sizden bir menfaat, bir mükâfât beklemiyorum. Benim mükâfâtımı verecek olan, yalnızca Allah’tır. Ben, ilâhî emirlere gönülden boyun eğen samîmî bir Müslüman olmakla emrolundum.”

73. Fakat bu uyarıları dikkate almadılar, aksine iyice azgınlaşarak **onu yalancılıkla suçladılar. Bunun üzerine, Biz de onu ve gemide onun yanında yer alan bütün Müslümanları** tufanda helak olmaktan **kurtardık ve onları o ülkede egemen kıldık. Âyetlerimizi inkâr edenleri ise, korkunç sel sularına batırarak boğduk. Bak işte, uyarılan fakat uyarılara aldırış etmeyen isyankârların sonu nice olmuş, gör!**

74. Sonra Nûh’un ardından, birçok Peygamberi kavmine hakîkati ulaştıran birer uyarıcı olarak gönderdik ve her Peygamber, kendi halkına Peygamberliğini ispat edecek apaçık mûcizeler gösterdi. Fakat onlar, ta

işin başında hakkı inkâr etmiş oldukları için, kuru bir inat yüzünden bir türlü imana gelmediler . Çünkü yaptıkları kötülükler yüzünden kalpleri kararmış, âdetâ pas tutmuştu. İşte biz, haddi aşanların kalplerini böyle mühürleriz.

75. Derken onların ardından, Mûsâ ile Hârûn'u mûcizelerimizle destekleyip Firavun'a ve onun toplum yönetiminde söz sahibi kurmaylarına gönderdik fakat onlar, hak ve hakikat karşısında anlamsız bir gurura kapılarak emrimize başkaldırdılar. Zaten bu insanlar, öt eden beri suç işlemeyi alışkanlık hâline getirmiş kimselerdi. Bu yüzden ki:

76. Bizim katımızdan onlara mutlak hakîkati gösteren mûcizeler gelince, “Hiç kuşku yok ki, hepimizi acze düşüren bu hârîka olaylar, olsa olsa bir büyüdür!” dediler.

77. Mûsâ, “Size gelen gerçek hakkında bunu mu söyleyecektiniz? Bu apaçık mûcizeler

hiç büyü olabilir mi? Oysa büyücülerle Peygamberler arasında ne kadar muazzam fark var! Zira **büyücüler**, yüce bir ideal uğruna her şeylerini fedâ edebilecek kişiler değildirler. Siz hiç bir büyücünün, zâlim bir diktatörün karşısına çıkıp dâvâsını korkusuzca haykırdığını, onu Allah'ın dinine dâvet ettiğini gördünüz mü? Tam tersine, büyücü para kazanmak için müşterilerinin önünde numarasını gösterir ve mükâfâtını almak için avucunu açar. Onun hak, hukuk, adâlet diye bir tasası yoktur; olsa zaten büyücülük yapmaz. Kaldı ki, bunlar kazara Peygamberlik iddiasında bulunsalar bile, çok geçmeden foyaları meydana çıkar. Kısacası, sihirbazlar asla **iflah olmazlar!" dedi.**

78. Firavun ve kurmayları, Mûsâ'ya **dediler ki:** "Şimdi anlaşıldı! **Demek sen** ve kardeşin Hârûn, **atalarımızdan bize miras kalan** töre, gelenek, inanç ve ideolojilerin şekillendirdiği din ve hayat anlayışından **bizi vazgeçirmek ve böylelikle,** vicdanlarda kalması gereken kutsal din duygularını siyasete alet ederek **bu ülkede egemenliği ele**

geçirmek ve bizi sıradan insanlar gibi yaşamaya mahkûm etmek **için buralara geldiniz, öyle mi?** Yoo, elimizdeki saltanatı kimseye kaptırmaya niyetimiz yok! Dolayısıyla, **size asla inanmayacağız!”**

79. Firavun, Mûsâ’yı halkın huzurunda sihirbazlarla yarıştırmak ve onun da diğerleri gibi bir sihirbaz olduğu yolundaki iddiasına malzeme bulabilmek amacıyla, bir plân hazırladı ve adamlarına **emretti:** “Bu civarda **ne kadar usta** ve becerikli **sihirbaz varsa, hepsini** bulup **huzuruma getirin!”**

80. Sihirbazlar şehrin büyük meydanında, bayram yerinde Mûsâ ile karşı karşıya **geline,** **Mûsâ onlara** meydan okuyarak, “**Haydi,** gösterin bakalım marifetinizi! İnsanların gözünü boyamak için **atın atacağınızı!” dedi.**

81. Sihirbazlar, insanların gözlerini boyayarak, iplerini ve değneklerini meydandaki sıcak kumların üzerine **atınca,** ortalıkta dolaşan yılanlara,

çıyanlara dönüşen bir gösteri sergilediler. Bunun üzerine, **Mûsâ dedi ki: “Bu yaptığınız, ustaca düzenlenmiş bir sihirbazlıktan başka bir şey değil! All a h , hakîkati örtbas etmek için oynadığınız b u çirkin oyunu elbette boşa çıkaracaktır. Çünkü A llah, bozguncuları asla başarıya ulaştırmaz!”**

82. “Ve suçluların hoşuna gitmese de, elçilerine vahyettiği sözleri ve müminlere yardım ve inâyeti sayesinde, gerçeği açıkça ortaya koyacak ve hakkı egemen kılacaktır!” Bu sözlerin hemen ardından Mûsâ, o yılanların arasına asâsını attı. Dev bir yılan dönüşen asâ, sihirbazların yılan gibi gösterdiği iplerini, değneklerini birer birer yutup yok etti. Bu mûcize karşısında sihirbazlar derhal iman edip secdeye kapandılar. Diğerlerine gelince:

83. Firavun ve kurmaylarının kendiler ine eziyet edeceğinden korktukları için, kavminden ancak bir grup genç Mûsâ’ya açıkça iman etti. Diğer pek çoğu ise, inancını

gizlemek zorunda kaldı. **Çünkü Firavun, yeryüzünde küstahça böbürlenene ve hak hukuk tanımayan acımasız bir diktatör idi.**

84. Buna karşılık **Mûsâ**, müminleri eğitmek üzere onlara dedi ki: **“Ey halkım! Eğer Allah’a inanıyorsanız, artık O’na güvenin ve zorba yöneticilerin tehditlerinden korkup beni yalnız bırakmayın; tabii eğer gerçekten Allah’a yürekten boyun eğmiş kimselerseniz!”**

85. Onlar, Mûsâ’ya cevaben **“Evet, bizler yalnızca Allah’a güveniyor ve O’nun yardımına sığınıyoruz! Ey Rabb’imiz, bizi bu zâlim insanlar için bir imtihân aracı kılma! Bizi kâfirler karşısında yenik düşürerek onların iyice azgınlaşmasına sebep kılma, altından kalkamayacağımız çetin belâlarla bizi yüz yüze getirme yâ Rab!”**

86. **“Engin lütuf ve rahmetin sayesinde bizi bu kâfirlerin elinden kurtar!”**

87. Bunun üzerine, **Mûsâ’ya ve kardeşine**

şöyle vahyettik: “Ha lkınız arasında toplumsal kulluk bilincini yeniden canlandırmak, bu konuda inananları eğitmek ve böylece onları küfür sisteminin kokuşmuş, yozlaşmış hayat tarzından koruyup seçkin, temiz ve inançlı bir toplum oluşturmak **için, Mısır’da**ki her mahallede, her semtte mescit olarak kullanabileceğiniz **evler hazırlayın ve b u evlerinizi birbirleriyle irtibatlı** topluca namaz kılınacak ortak mekânlar ve toplantılarınızın yapılacağı **merkezi yerler hâline getirin; namazlarınızı da** bu evlerde, cemaatle ve **dosdoğru kılın.** İşte bunları yerine getirebilerseniz, zafer mutlaka inananların olacaktır. O hâlde, **inananları müjdele!”** Böylece, uzun ve meşakkatli bir mücâdelenin ardından:

88. Mûsâ, kardeşi Hârûn ile birlikte Allah’a yalvararak **dedi ki: “Ey Rabb’imiz! Gerçekten sen, Firavun ve kurmaylarına bu dünya hayatında** görkemli bir saltanat, göz kamaştırıcı **güzellikler ve muazzam bir servet bağışladın. Ey Rabb’imiz,** oysa sen bu nîmetleri, inananları **senin yolundan saptırırsınlar diye mi** onlara

vermiştin? Bu ne büyük nankörlüktür ki, kendilerine bahşettiğin imkân ve nimetlerle şımarıp senin dinine savaş açıyorlar! O hâlde **ey Rabb’imiz; onların bütün kudret ve servetlerini yok et ve kalplerine öyle bir kilit vur ki, ölüm anında o can yakıcı azâbı görünceye kadar iman etmesinler!”**

89. Bunun üzerine Allah, Mûsâ ile Hârûn’a seslenerek, **“Duanız kabul edilmiştir. O hâlde, dosdoğru yolda yürümeye devam edin ve sakın câhillerin peşine takılmayın!” dedi.**

90. Ve bir gece Mûsâ, emrimiz uyarınca halkını Mısır’dan çıkarıp Filistin’e doğru yol almaya başladı. Durumu haber alan Firavun, derhal peşlerine düşerek Kızıldeniz kıyılarında onlara yetişti. Müminler denizle düşman arasında sıkışıp kalmışlardı. Bunun üzerine, Kızıldeniz’i ortadan ikiye yarıdık ve **İsrail Oğulları’nı denizden karşıya geçirdik. Fakat** öfkeden çılgına dönen **Firavun ve askerleri, kin ve nefretle**

peşlerinden gittiler. İsrail Oğulları karşıya geçer geçmez, deniz tekrar kapanmaya başladı. Dev dalgalar altında kalan Firavun, artık **boğulacağını anlayınca,** “**Şimdi iman ediyorum, İsrail Oğulları’nın inandığı** bir tek **İlâhtan başka ilâh olmadığına! Ben de** artık yalnızca Allah’a **boyun eğenlerdenim!” dedi.**

91. Fakat Allah ona, “**Şimdi mi** aklın başına geldi?” dedi, “Gözlerden perdenin kaldırıldığı, imandan başka bir seçeneğin kalmadığı bir zamanda mı? **Oysa şu ana kadar** emirlerime **başkaldırmış ve** hayatın boyunca **bozgunculuk peşinde koşmuştun!** Bu yüzden, son nefeste ettiğin bu iman, sana hiçbir yarar sağlamayacaktır!”

92. “Ey Firavun! **Bugün** seni öldüreceğiz fakat **senden sonra gelecek** nesillere tarihi **bir ibret** belgesi **olman için, cesedini** denizde çürüyüp yok olmaktan **kurtarıp kıyıya atacağız.** Böylece insanlar, zâlimleri nasıl bir âkıbetin beklediğini gözleriyle görecekler!” Ne var ki, ibret alanların

sayısı çok azdır. Çünkü insanların çoğu, ayetlerimize karşı umursamaz bir tavır içindeler.

93. Gerçekten biz, İsrail Oğulları'nı çok güzel ve güvenli bir yurda yerleştirdik ve onlara tertemiz nîmetler bağışladık. Fakat onlar, kendilerine Allah'ın vahyi olan ilim geldikten sonra, sırf azgınlıklarından dolayı hakkı inkâr edip ayrılığa düştüler. Allah onlara, ellerindeki Tevrat'ı onaylayan yeni bir kitap ve yeni bir Peygamber gönderince, kimisi ona inandı, kimisi inkâr etti. **Elbette Rabb'in, ayrılığa düştükleri konularda, mahşer gününde aralarında hükmünü verecektir.**

94. Ey Kur'an okuyan insan! Eğer sana gönderdiğimiz bu kitap hakkında en ufak bir şüphen varsa istersen, senden önce bu kutsal Kitap Kur'an'ı okuyanlara, Hz. Peygamber ve arkadaşlarına sor. Dolayısıyla sakın ha şüphe edenlerden olma. Göreceksin Allah'ın bütün elçileri de hep bu evrensel gerçeği tebliğ

etmişlerdir. Buna insanlık tarihi şahittir.

İşte Ey insan! **Andolsun ki, Rabb'inden sana, insanlığı doğru yola ileten gerçek kurtuluş reçetes i gelmiştir. O hâlde, sakın kuşkuya kapılanlardan olma!**

95. Ve sakın Allah'ın ayetlerini yalanlamaya kalkışma, yoksa dünyada da, âhirette de kaybedenlerden olursun!

96. Çünkü hakîkati bildiği hâlde kötülüğü tercih eden, böylece **haklarında Rabb'inin azap hükmü gerçekleşen zâlimler**, bireysel ve toplumsal yasalar gereğince, kesinlikle **iman etmeyecekler;**

97. Hakikati tüm berraklığıyla gösteren **her türlü mûcize önlerine konulsa bile,** yine de inkârda diretecekler; **ta ki,** son nefeslerini verirken **o can yakıcı azâbı** kendi gözleriyle **görünceye kadar!** Fakat böyle bir imanın da faydası olmayacaktır.

98. Zaten insanlık tarihinde, son nefeslerine kadar inkârda direten, ancak azâbı gördükten sonra **iman eden ve bu imanı kendisine yarar sağlayan bir toplum var mı ki? Bir tek Yûnus'un kavmi hariç!** Çünkü Yunus, halkını yeteri kadar uyarmadan, ümitsizliğe düşüp görev yerini terk etmişti. Oysa Biz, hakîkati tüm açıklığıyla ortaya koyan bir elçi göndermedikçe, hiç kimseye azap etmeyiz (17. İsrâ: 15). Bu yüzden, **onlar** bir bulut gibi tepelerine çöken azâbı görüp de **iman edince**, tövbelerini kabul ettik, **dünya hayatındaki o alçaltıcı azâbı üzerlerinden kaldırdık** ve ecellerinin geleceği **belli bir süreye kadar** refah, mutluluk ve huzur içerisinde **yaşamalarına izin verdik.** Ş u hâlde, ey Müslüman! Sakın sen de Yûnus gibi aceleci davranıp da, bütün insanların öyle çabucak inanmalarını bekleme! İnanmıyorlar diye ümitsizliğe kapılma, onları inandırmak için bir şeyler peşinde koşma! Zira inkâra şartlanmış olanlar, sen o nlara en büyük mûcizeleri göstermiş olsan bile, inkârcılıktan vazgeçmeyeceklerdir. Unutma ki:

99. Şâyet Rabb'in insanları zorla imana getirmek **isteseydi, yeryüzünde ne kadar insan varsa hepsi çoktan iman etmiş olurdu.** Fakat O, insanların kendi özgür irâdeleriyle imanı seçmelerini istedi. **O hâlde** ey Müslüman, göz göre göre küfrü tercih eden bu **insanları sen mi zorla imana getireceksin?** Senin görevin, hakîkati onlara güzelce duyurmaktan ibarettir. Dolayısıyla, iman etmiyorlar diye kendini kahretme! Şunu iyi bil ki:

100. Sen ne kadar çırpınsan da, **Allah izin vermedikçe hiç kimse iman etmez.** Ve şu halleriyle, Allah buna izin vermeyecektir. Çünkü **O, akıllarını kullanmayan** böyle önyargılı ve kötü niyetli **insanların** kalpleri **üzerine,** hakîkati görme yetisini kirletip örten, vicdan ve kabiliyetini körelten, akıllarını kullanma özelliklerini yok eden mânevî **pislikler yağdırır!** Bu ilâhî kanun gereğince, hakîkate yönelmeyen insanların iman etmeleri mümkün değildir.

101. O hâlde, ey Peygamber! Senden mûcize

isteyenlere **de ki: “Göklerde ve yerde ne muhteşem mûcizeler var, bakın da ibret alın!”**
Fakat inanmaya gönlü olmayan bir topluma, b u n c a deliller ve uyarılar b i l e fayda sağlamaz!

102. Yoksa onlar, kendileri nden önceki zâlimlerin yaşadığı azap günleri gibi bir günün gelmesini mi bekliyorlar? Bu gâfillere **de ki: “Bekleyin öyleyse, işte ben de sizinle beraber bekliyorum!”**

103. Bu bekleyiş esnasında, müminlerle kâfirler arasında büyük bir mücadele yaşanır. Biz de zalimlere biraz mühlet veririz ve **nihayet** o azap günü geldiğinde zalimleri helâk eder, **elçilerimizi ve iman edenleri kurtarıyoruz. Uhdemizde bir hak olarak,** ilahi adalet gereğince, hak uğrunda sabırla mücadele eden **müminleri işte böyle kurtarıyoruz.**

104. O hâlde, kesin tavrını ortaya koymak üzere, onlara **de ki: “Ey insanlar! Eğer benim dinim**

hakkında bir şüpheniz varsa, şunu iyi bilin ki, ben sizin Allah'tan başka taptığınız varlıklara asla tapmam fakat hepinizi öldürecek olan Allah'a kulluk ve ibâdet ederim. Çünkü ben, inançlarından asla taviz vermeyen dosdoğru müminlerden olmakla emrolundum.”

105. “Ve Rabb'im, şu ilâhî emirleri tüm insanlığa duyurmamı bana emretti: Her türlü bâtil inanç ve ideolojilerden arınmış bir şekilde, yüzünü tüm ruhunla, tüm benliğinle gerçek inanç sistemine çevir ve sakın Allah'tan başka varlıkları yüceltip ilâhlaştıran o müşriklerden biri olma!”

106. “Allah'ı bırakıp da, sana herhangi bir fayda veya zarar veremeyen varlıklara el açıp yalvarma! Eğer böyle bir şey yapacak olursan, o takdirde sen de zâlimlerden olursun!” Allah'tan başkasına nasıl el açıp yalvarırsın ki;

107. Allah sana bir sıkıntı, bir zarar dokunduracak olsa, O'ndan başka hiç kimse onu gideremez ve eğer sana bir güzellik bahşetmek istese, hiç kimse O'nun lütuf ve cömertliğini engelleyemez. O, lütuf ve bereketini kullarından dilediğine verir. O hâlde, O'nun ihsan ve inâyetine lâayık kullar olmaya çalışın. Şunu da iyi bilin: Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

108. Ey Müslüman! Şimdi, her isteyen için açık ve anlaşılır bir çağrıda bulunarak de ki: “Ey insanlar! İşte size Rabb'inizden, hakîkatin ta kendisi olan Kur'an gelmiş bulunuyor! Artık her kim doğru yolu seçerse, ancak kendi iyiliği için doğru yolu seçmiş olur; kim de Kur'an dışı yollara saparsa, o da ancak kendi kötülüğü için sapmış olur. Zira Allah, hepinize hakîkati görme yeteneği bahşetmiştir; tercih ve eylemlerinizden yalnızca kendiniz sorumlusunuz. Benim görevimse, yalnızca hakîkati güzelce duyurmaktan ibarettir. Çünkü ben sizin davranışlarınızdan sorumlu değilim. Şu

hâlde:

109. Ey hakîkat yolunun yolcusu! **Sen,** başkalarına değil, ancak ve ancak **sana gönderilen** bu hikmetli ayetlere **uy ve** hedefe ulaşma konusunda sakın aceleci davranma; **Allah** hakkınızda **hükmünü verinceye kadar,** bu yolda uğrayabileceğin zorluklara, sıkıntılara **sabret!** Unutma; **O, hükmedenlerin en hayırlısıdır.**